

114. Møde.

Torsdag den 28. April Kl. 2.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Anden Behandling af Forslag til Lov om Grundforbedringslaan.

(Første Behandling findes i Tidenden Sp. 4192, Udvalgets Betænkning findes i Tillæg B. Sp. 1235).

Udenfor Betænkningen var der ikke stillet Ændringsforslag.

Lovforslagets Paragraffer, de stillede Ændringsforslag og Spørgsmaalet om Lovforslagets Overgang til tredje Behandling sattes til Forhandling under eet.

Ordføreren (Thorhauge): Som det fremgaar af den afgivne Betænkning, har Udvalget delt sig i et Flertal og et Mindretal. Flertallet indstiller Lovforslaget uforandret til Vedtagelse, og denne Indstilling anbefaler jeg at stemme for. Loven har jo aldrig været tænkt som en Tilskudslov, men som en Lov om Laan til Hjælp til Grundforbedringer, og som saadan har den nu virket siden Vedtagelsen i 1921 og paa mange Maader været tilfredsstillende. Vi fra vor Side kan ikke ønske Loven forandret til en Tilskudslov, og derfor skal jeg anbefale ærede Medlemmer at stemme imod de af Mindretallet stillede Ændringsforslag.

Bording: Jeg tillader mig at anbefale at stemme for de af Mindretallet stillede Ændringsforslag. Det første Ændringsforslag gaar jo ud paa, at af de Laan, som efter Loven kan ydes til enkelte Landboere, skal $\frac{1}{5}$ udbetales som direkte Tilskud, saa at dette Beløb altsaa hverken forrentes eller tilbagebetales, saaledes som de øvrige $\frac{4}{5}$. Naar vi mener, det er forsvarligt at gennemføre en saadan ekstraordinær Foranstaltning og gaa bort fra det almindelige Princip, at det er en Laanelov, over til, at det ogsaa bliver en Tilskudslov, er det ud fra den Opfattelse, at det vil være af Betydning, at man kan blive ved at forøge Produktionen i Landbruget for at modarbejde de nuværende noget vanskelige økonomiske Forhold. En af de vigtigste Faktorer i Arbejdet for en forøget Produktion er, som enhver ved, Grundforbedringsarbejder, og da der under

disse vanskelige økonomiske Forhold efter min Opfattelse kan være en Fare for, at adskillige Landboere, selv om de faar et saadant Laan, vil vige tilbage for at gaa til Udførelse af Grundforbedringsarbejder, hvor økonomisk lønnende og produktive de end kan være, har vi ment, ogsaa under Hensyn til, at Lovforslaget kun omhandler eet Aar, at det vil være formaalstjenligt at skride til en Ændring af selve Princippet og give direkte Tilskud for at animere til Gennemførelsen af saadanne produktive Arbejder. Ogsaa af Hensyn til Ønskeligheden af at faa saa meget Arbejde i Gang som muligt er det altsaa, vi stiller Ændringsforslag Nr. 1.

Ændringsforslag Nr. 2 gaar ud paa at ændre den Garanti, Kommunerne efter Lovforslaget skal yde for saadanne Laan, fra at gælde Halvdelen til kun at gælde en Fjerdedel. Aarsagen til, at vi mener det berettiget at nedsætte Kommunegarantien saa meget paa det nuværende Tidspunkt, er, at vi mener, der kan være en Fare for, at Kommunerne, der, som alle ved, er spændt haardt for i Øjeblikket, vil være mere betænkelige ved at anbefale saadanne Laan, naar de i visse Tilfælde kan komme til at lide et Tab derved, selv om Kommunalbestyrelsen er klar over, at Arbejdet i sig selv vil være udmærket, formaalstjenligt og i høj Grad lønnende, fordi vedkommendes økonomiske Stilling er en saadan, at han maaske vil have vanskeligt ved at betale Laanet tilbage. Da Kommunernes økonomiske Status i Forvejen er haardt anspændt, kan de være fristede til at skubbe de daarligst stillede Landbrugere til Side og kun give Garanti, hvor de er klar over, at der ingen som helst Risiko bliver, og da det naturligvis er af meget stor Betydning, at de økonomisk vanskeligst stillede Landbrugere, for hvem det er en Fordel at faa et saadant Laan, kan faa det, selv om Kommunen skulde faa et mindre Tab, mener vi, at man i det Tidsrum, Loven vil omfatte, kan gaa til at nedsætte Kommunernes Risiko til $\frac{1}{4}$. Jeg skal derfor anbefale at stemme ogsaa for dette Ændringsforslag.

Jens Jensen: Jeg kan ganske slutte mig til de Udtalelser, det ærede Medlem Hr. Bording fremsatte, og anbefale det høje Tings Medlemmer at stemme for de af ham omtalte Ændringsforslag. Ved første Behandling af Lovforslaget krævede jeg et større Beløb stillet til Raadighed til Udlaan til Grundforbedringsarbejder, men jeg har undladt at stille Ændringsforslag derom, da den højtærede Minister ved første Behandling lovede at tage det Spørgsmaal